

ONDERWIJSDOELEN

COMMUNICATIE EN SAMENWERKEN

Sociale vaardigheden – domein relatiewijzen:

- leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren (1.6)

Sociale vaardigheden – domein samenwerking:

- leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine (3.)

COMPUTERVAARDIGHEDEN

ICT – informatie- en communicatietechnologie:

- leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken om hen te ondersteunen bij het leren (1)
- leerlingen gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier (2)
- leerlingen kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving (3)
- leerlingen kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren (6)

CREATIEF DENKEN

Muzische vorming – attitudes:

- leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen (6.4)

Wetenschappen en techniek – techniek als menselijke activiteit:

- leerlingen kunnen ideeën genereren voor een ontwerp van een technisch systeem (2.11)

ICT – informatie- en communicatietechnologie:

- leerlingen kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven (5)

MONDELINGE VAARDIGHEDEN

Nederlands – spreken:

- leerlingen kunnen een gepaste taalregister hanteren i.v.m. een behandeld onderwerp (2.5)
- leerlingen kunnen een gepaste taalregister hanteren bij het brengen van een presentatie (2.6)
- leerlingen kunnen een gepaste taalregister hanteren bij het vragen stellen, die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdsgenoten (2.7)
- leerlingen kunnen een gepaste taalregister hanteren als ze op basis van een vergelijking (hetzij met hun eigen meningen, hetzij met andere bronnen) in een gesprek kritisch reageren op vragen en opmerkingen van bekende volwassenen (2.9)

- leerlingen kunnen een gepaste taalregister hanteren als ze op basis van een vergelijking (hetzij met hun eigen meningen, hetzij met andere bronnen) passende argumenten naar voren brengen (2.10)

Mens & maatschappij: Mens - Ik en mezelf:

- leerlingen kunnen eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen uitdrukken in een niet-conflictgeladen situatie (1.1)
- leerlingen kunnen beschrijven wat ze voelen en doen in een concrete situatie en illustreren dat zowel hun gedrag als hun gevoelens situatiegebonden zijn (1.2)

POLITIEKE BETROKKENHEID

Mens en maatschappij – politieke en juridische verschijnselen:

- leerlingen kunnen op een eenvoudige wijze uitleggen dat verkiezingen een basiselement zijn van het democratisch functioneren van onze instellingen (2.13)

PROBLEEMOPLOSSEND DENKEN

Wetenschappen en techniek – techniek als menselijke activiteit:

- leerlingen kunnen in concrete ervaringen stappen van het technisch proces herkennen: het probleem stellen, oplossingen ontwikkelen, maken, in gebruik nemen, evalueren (2.6)

REFLECTIE EN KRITISCH DENKEN

Muzische vorming - attitudes:

- leerlingen kunnen blijvend nieuwe dingen in hun omgeving ontdekken (6.1)

Wetenschappen en techniek – natuur:

- leerlingen kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op systematische wijze noteren (1.1)

Wetenschappen en techniek – milieu:

- leerlingen kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren hoe mensen op positieve, maar ook op negatieve wijze omgaan met het milieu (1.24)
- leerlingen kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren dat aan milieuproblemen vaak tegengestelde belangen ten grondslag liggen (1.24)

RUIMTELIJK INZICHT EN ORIËNTATIE

Wiskunde – wiskunde meetkunde:

- leerlingen zijn in staat zich ruimtelijk te oriënteren op basis van plattegronden, kaarten, foto's en gegevens over afstand en richting; en zich in de ruimte mentaal te verplaatsen en te verwoorden wat ze dan zien (3.7)

Mens & maatschappij: Tijd – dagelijkse tijd:

- leerlingen kunnen de tijd die ze nodig hebben voor een voor hen bekende bezigheid realistisch inschatten (3.1)

Mens & maatschappij: Ruimte – Oriëntatie- en kaartvaardigheid:

- leerlingen kunnen een te volgen weg tussen twee plaatsen in eigen gemeente of stad beschrijven en aanduiden op een plattegrond (4.1)

Mens & maatschappij: ruimte – ruimtebeleving:

- leerlingen kunnen aan de hand van een concreet voorbeeld het verschil tussen beleefde en absolute afstand illustreren (4.7)
- leerlingen kunnen suggesties geven over het inrichten van hun eigen omgeving (4.8)

Mens & maatschappij: ruimte – algemene vaardigheden ruimte:

- leerlingen kunnen in een landschap gericht waarnemen en op eenvoudige wijze onderzoeken waarom het er zo uitziet (4.12)

Mens & maatschappij: ruimte – verkeer en mobiliteit:

- leerlingen kunnen gevaarlijke verkeerssituaties lokaliseren in de ruimere schoolomgeving (4.14)
- leerlingen tonen zich bereid in hun gedrag rekening te houden met andere weggebruikers (4.16)
- leerlingen kennen de belangrijkste gevolgen van het groeiende autogebruik en kunnen de voor- en nadelen van mogelijke alternatieven vergelijken (4.17)

SCHRIJFVAARDIGHEDEN

Nederlands – schrijven:

- leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = kopiëren) overzichten, aantekeningen, mededelingen op- en overschrijven (4.1)
- kunnen (verwerkingsniveau = structureren) een brief schrijven aan een bekende om een om een persoonlijke beleving of boodschap over te brengen (4.3)
- leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) voor een gekend persoon een verslag schrijven van een verhaal, een gebeurtenis, een informatieve tekst (4.4)
- leerlingen kunnen voor het realiseren van bovenstaande eindtermen bovendien:
 - hun teksten verzorgen rekening houdende met handschrift en lay-out
 - spellingsafspraken en -regels toepassen in verband met het schrijven van
 - woorden met vast woordbeeld:
 - klankzuivere woorden
 - hoogfrequente niet-klankzuivere woorden
 - woorden met veranderlijk woordbeeld (regelwoorden):
 - werkwoorden
 - klinker in open/gesloten lettergreep
 - verdubbeling medeklinker
 - niet-klankzuivere eindletter
 - hoofdletters
 - interpunctietekens . , ? ! :

ZICH VEILIG VERPLAATSEN IN HET VERKEER

Mens en maatschappij – Verkeer en mobiliteit:

- leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere schoolomgeving lokaliseren **(4.14)**
- leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers, om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route **(4.15)**
- leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid rekening te houden met andere weggebruikers **(4.16)**

Mens en maatschappij – ik en de anderen, in groep:

- leerlingen hebben aandacht voor de onuitgesproken regels die interacties binnen een groep typeren en zijn bereid er rekening mee te houden **(1.7)**

Lichamelijke opvoeding – motorische competenties: zelfredzaamheid in kindgerichte bewegingssituaties:

- leerlingen kunnen veiligheidsafspraken naleven **(1.2)**